

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 97

číslo: 46

12. listopadu 2017

Cena: 8 Kč

11. krajský festival 2017

Konal se letos skromněji než v předchozích letech, a to ve dnech 30. 9. a 1. 10. v Praze bez tradičního slavnostního zahájení za přítomnosti politiků a bez zájmu médií.

Do našeho hlavního města přijely přihlášené krajské soubory z Ukrajiny, Ruska, Chorvatska a Srbska - bylo jich téměř 250. Festival po celou dobu jeho existence organizuje paní PhDr. Věra Doušová a sdružení Sedm paprsků. V sobotu 30. 9. od 10 hod. krajské soubory za nádherného počasí vystoupily na pódiu v Praze - Libni v blízkosti zámku v programu konaném v rámci Dne seniorů a Dne městské části Praha - Libeň. Jejich pestrý program tanců a lidových písní trvajících téměř 4 hodiny potěšil početné publikum, zejména starší generaci, která si s chutí zazpívala s krajany. Program moderoval farář ČČSH Zdeněk Kovalčík, který na přípravě a průběhu festivalu spolupracuje s jeho pořadatelem. Po dvouleté odmlce byla na tentýž den odpoledne připravena pro krajany bohoslužba Slova, kterou v chrámu sv. Václava Na Zderaze připravil a vedl Zdeněk Kovalčík s místní farářkou Emou Blažkovou, která posloužila kázáním, v němž zdůraznila význam jednoty společenství lidu víry ze všech časů i míst i potřebu společných modliteb (1 Tm 2,1-7). Krajane si zazpívali zpěvy z Taizé, Lutherovu píseň Je pevným hradem Pán Bůh náš a v závěru zazněl Svatováclavský chorál. Bohoslužbu nádherně doprovodil zpěv pěveckého sboru Camera Chabra z Dolních Chaběr, řízený prof. Lubomírem Mátlem, varhany mistrovsky rozezvučel místní varhaník Václav Vala. Je potěšitelné, že se sešli k společným modlitbám a k slyšení Božího slova lidé z různých zemí, které spojují společné kořeny: láska k vlasti, k mateřskému jazyku, ale i dědictví víry. ZK

Martin z Tours - 1700 let od narození

Martin z Tours byl římský voják, poustevník a nakonec i biskup v Tours. Přesto, že jeho datum narození není s jistotou známo (uvádí se 316 nebo 317 po Kristu), křesťané si připomínají 1700. výročí jeho narození.

Narodil se v římské provincii Panonii ve městě Sabaria (někdy je uváděno Savaria), dnešním maďarském městě Szombathely. Stal se jedním z neznámějších a nejoblíbenějších starokřesťanských svědků víry a patří mezi první nemučedníky, které církev svatořečila. Je také považován za zakladatele prvních klášterů ve Francii. Svoji misijní činností horlivě potíral pohanství a obracel lidi na křesťanství a pro svoji usilovnou christianizační činnost bývá uznáván jako významná osobnost, která spoluvytvářela křesťanské duchovní základy Evropy. Mezi věřícími je znám díky legendě, kdy se rozdělil se žebřákem o svůj plášť, a tento obraz můžeme často spatřit v chrámech zasvěcených tomuto patronovi.

Jméno Martin po bohu války Martovi mu dal otec (vysloužil římský voják), aby syn kráčel v jeho stopách. Rodina se však z Panonie brzy přestěhovala do italské Pavie, kde Martin prožil dětství a většinu mládí. Zde se setkal poprvé s křesťanstvím, zejména jej zaujali poustevníci původem ze Sýrie a dalších zemí. Zde je možno vidět kořeny jeho pozdějšího asketického poustevnického života. V patnácti letech byl odveden do armády a pro obětavý výkon vojenské služby byl záhy povýšen na důstojníka a později dokonce sloužil u císařských gardistů. Někdy kolem roku 334 byl převelen do posádky ve francouzském Amiensu.

Martin byl jiný než ostatní vojáci, a to proto, že svoji víru prožíval i v armádě – například ke svému otroku (sluhovi) se choval jako k bratrovi. V roce 335 se vracel za

jednoho mrazivého večera na koni do svého tábora a u brány ho oslovil téměř polonahý žebřák s prosbou o almužnu. Martin však neměl u sebe peníze ani jídlo, a proto vzal svůj velký důstojnický plášť, mečem jej rozpůlil a polovinu dal žebřákovi. Legenda říká, že druhou noc spatřil Ježíše, který byl oděn půlkou pláště, jak říká andělům: „Tímto pláštěm mě oděl Martin, který je teprve na cestě ke křtu.“ Tato Kristova slova znamenají to, co je napsáno v evangeliu: „Cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili (Mt 25,31-46).“

*Komu se v životě dobře daří, neměl by zapomínat na ty, kteří žijí v nouzi.
Martin z Tours*

Když se Martin nechal pokřtít, odešel z armády do Poitiers, kde poznal biskupa Hilaria, jenž se stal jeho velkým vzorem. Zde přijal nižší svěcení a toužil po skrovném životě poustevníka. Ale na přání svého mistra a přítele biskupa Hilaria se odebral zpět do Galie (dnešní Francie), kde žil v poustevně a věnoval se modlení a rozjímání. Po čase shromáždil kolem sebe skupinu křesťanů a na místě poustevny byl později vybudován benediktinský klášter v Ligugé. Martin přijal vyšší svěcení a stal se knězem. Dle legend vykonal několik zázraků a stal se velmi oblíbeným. Po smrti biskupa v Tours si věřící vyžádali Martina, aby přijel uzdravit nemocného, avšak místo něj Martin našel

osiřelou diecézi bez pastýře a byl v roce 370 vysvěcen na biskupa. Ale i poté žil Martin asketicky, a proto byl u prostých věřících velmi oblíben.

U mocných musel ale snášet různé narážky a posměšky.

Ve funkci biskupa zahájil obrácení obyvatel Galie na křesťanství. Horlivě hlásal evangelium i na venkově mezi pohany a jeho evangelizace byla údajně provázána zázraky. Byl velmi často na cestách po celé dnešní Francii, kde dodnes najdeme mnoho kostelů, ale i měst a vesnic, které nesou jeho jméno. (U nás je to například památný dřevěný kostelík v Žárové u Velkých Losin).

Již nemocný Martin zemřel na jedné misijní cestě 8. listopadu 397 v Candes a pohřben byl 11. listopadu – v tento den má svátek v kalendáři. Nad jeho hrobem v Tours byla vybudována velkolepá bazilika, která však byla několikrát poničena, např. za francouzské revoluce. Dnešní bazilika byla postavena v roce 1900 a stala se světově známým poutním místem.

V průběhu staletí vznikly k jeho osobě mnohé tradice a pověsti: například, že sv. Martin přijíždí na bílém koni (11. listopadu se objevuje první sníh), a také se začíná prodávat víno z nové úrody (svatomartinské), konají se poutě, posvěcení, peče se martinská husa. Tato legenda vznikla tak, že Martin nechtěl přijmout biskupský úřad a schoval se mezi husy – avšak ty jej prozradily svým kejháním, a tak musel počtu přijmout. Proto se husa dostala mezi jeho atributy i do tradičních „martinských“ pokrmů.

Pavel Hýbl

Foto: Albert Sous - sv. Martin v Mohuči, Wikipedia

Památka Jana Amose Komenského (28. 3. 1592 - 15. 11. 1670)

Když se vidíme v tlaku kříže, máme jistotu, že Bůh o nás pečuje. Neboť okolo čeho se řemeslník otáčí s lisem, kladivem, hoblíkem či pilníkem, o tom je opravdová naděje, že se chystá udělat z toho něco dobrého. Co nechává ležet v koutě, to buď zůstane ležet bez užítu, anebo dokonce shnije, zreziví a nebude k ničemu. Vesele tedy říkej s Davidem každý z nás: „Hůl tvá a prut tvůj (kladivo tvé a lis tvůj, oheň tvůj a voda tvá), Hospodine, toť mne potěšuje.“ Poněvadž Pán Bůh nazývá svůj kříž při nás lisem a sebe lisařem, můžeme mít s jistotou naději, že na nás nic nepokazí ani přespříliš nepřetíž, ani nás v tom nenechá bez konce. Neboť jako řemeslník je laskavý k tomu, co lisuje, a má starost, aby to nezkažil, tak podobně a tisíckrát více při nás tento nebeský velebný mistr nic nezkaží, ale napraví. Tím budme jisti. Když už při sobě Božímu úmyslu rozumíme a nalézáme to, co při nás hledá, těšme se, že tištění již brzy přestane. Vydává již naše srdce ze sebe tu Bohu milou šťávu modliteb a vzdychání, lásky a svornosti? Přestáváme navenek k bližním se vši drsností, s pýchou, odporem a svárností? Jsme hotovi ku pokoře, svornosti a veškeré přívětivosti ke všem? Začínáme být dost pevní v úmyslu stálé zbožnosti? Jestliže to vše při sobě vidíme, může být dobrá, radostná, neomylná naděje, že nás Pán Bůh brzy z lisu pustí, poněvadž s jistotou víme, že se raduje ne z našeho trápení, ale napravení.

Jan Amos Komenský: Pres Boží, úryvek

Karel Toman
Listopad

Vy štědré stromy zahrad i vy podle cest,
jež vztýčujete ramena
k obloze šeré, k nebi beze hvězd
v dnech dušičkových do mlh vždy nových,
váš smutek žiji.

Úroda vaše voní pod střechami,
radostná těšitelka dětí.
Jste se zemí a s nebem samy
a jenom zřídka bludné ptáče sletí
v koruny oddané a čekající.

Zas přijde květ i plod.
Však za víchřic hlas touhy jediný z vás vane:
Vzplát na tvé hranici, ó Pane!
(Sbírka Měsíce, 1918)

Romano Guardini
On říká Já

Na hoře Oreb se zjevuje Bůh v hořícím trnovníku Mojžíšovi. Když se tento ptá po jeho jméně, odpovídá Bůh: „Jsem, jenž jsem.“ Věta je nevyčerpatelně hluboká. On říká: „Já jsem onen, jenž je ve své moci zde a bude jednat.“ Hluběji: „Já jsem onen, jenž nepřijímá od světa žádné jméno, ale může být nazván jenom ze Mne.“ Ještě jednou hlouběji: „Já jsem onen, jenž je sám z podstaty schopen a oprávněn říci: „Já.“

Z kazatelského plánu

23. neděle po svatém Duchu

Jako kadidlo at' míří má modlitba k tobě, Hospodine, pozdvižení mých rukou jak večerní oběť.
ŽALM 141,2

První čtení: Ámos 5,18-24

Tužby pro dobu po Duchu svatém (VII):

2. Aby nás k moudrosti a zralosti vedl a dal nám uvědomit si pravý smysl života, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom správně nakládali s časem, který nám zde na zemi zbývá, a Boží vůli se řídili, modleme se Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Panovníku Hospodine, tvůj požehnaný Syn přišel do světa, aby zničil d'ábovo dílo a učinil nás tvými dětmi a dědici života věčného. Dej, at' se stále držíme této naděje, abychom byli čistí, jako on je čistý, a stali se mu podobnými v jeho věčném a slavném království. Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, at' slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Tesalonickým 4,13-18

Evangelium: Matouš 25,1-13

Verš k obětování: Žalm 119,133

Verše k požehnání: Matouš 25,4,6

Modlitba k požehnání: *Panovníku Hospodine, dej, at' veliká milost, kterou jsme přijali ve svátosti večere Páně, napraví vše, co je špatného v našich srdcích a nerozumného v našich myslích! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.*

Vhodné písně: 29, 31, 67, 75, 83, 113, 153, 160, 181, 312

Hebrejšťina ukrytá v evangeliích (Dokončení)

Mnoha rovinami hebrejštiny v Novém zákoně se zevrubně zabýval rabín Pinchas Lapide. V minulých číslech jste se seznámili s jeho úvahami na toto téma. Přinášíme dokončení jeho článku.

Vzhledem k tomu, že je stejně tak nepravděpodobné, aby malomocný žil ve vesnici Betanie, jako aby hostil Ježíše a jeho učedníky dodržující Tóru, kdo jiný mohl zmíněný Šimon být? Rehebraizace navrhuje, že ztracený Pramen možná mluvil o muži zvaném Šimon ha-canu'a, což by se bez problémů dalo nesprávně vyložit (nebo nesprávně opsat) jako Šimon ha-caru'a. Zatímco druhý výraz znamená „Šimon malomocný“, první označuje „Šimona esejece“. Síla zvyku zřejmě přiměla Lukáše, aby změnil toto

hapax legomenon na „farizeje“, protože třetí evangelista mluví obdobně o dalších dvou farizejích, kteří pozvali Ježíše k sobě domů. Síla zvyku, rozmazaný rukopis anebo obojí vedly Marka a Matouše k tomu, aby se přiklonili k homeografu „malomocný“, jemuž už předtím oba věnovali celou perikopu. Canu'a, což znamená „skromný, zbožný, mírný, cudný nebo pokorný“, je jeden z názvů, které používá Talmud pro tuto „třetí filozofickou školu“ v rámci judaismu, jak esejece označuje Flavius Josephus. Podle

jedné teorie bylo jejich řecké označení Essenoi odvozeno od hebrejského výrazu canu'a (cenu'im), patrně odkazujícího na Přísloví 11,2: „Za zpupností přichází hanba, kdežto s umírněnými je moudrost.“ Aby byla tato teorie ještě provokativnější, v rabínské literatuře se setkáváme s jistým „rabínem Šimonem Esejským“, mudrcem, který žil před zničením chrámu v Jeruzalémě nebo v jeho blízkosti a zúčastnil se učené tanaitské debaty o rituální čistotě, představující hlavní zájem této aske-

Dokončení na str. 3

Nad Písmem

Olej do zásoby

Tehdy bude království nebeské, jako když deset družiček vzalo lampy a vyšlo naproti ženichovi. Pět z nich bylo pošetilých a pět rozumných. Pošetilé vzaly lampy, ale nevzaly si s sebou olej. Rozumné si vzaly s lampami i olej v nádobkách.

Matouš 25,1-4

Sestry a bratři, podobenství o deseti družičkách je krásný příběh s působivými obrazy – ženich s nevěstou, družičky, lampy a tma (svatby se po tehdejšímu způsobu konaly po setmění), vítání svatebčanů, radování se s radujícími – to vše patřilo k silným zážitkům. Svatba jako životní rituál vyjadřovala, že jde o jediný správný stav pro muže a ženu. Talmud dokonce na jednom místě dává přednost doprovázení nevěsty před studiem Tóry.

Našich deset družiček tedy řádně plní tento pěkný zvyk. Přišly, aby špalírem a lampióny uvítaly ženicha. A tak se na dohodnutém místě setkal deset děvčat v očekávání veselé noci. Ženich sice zprvu nešel, ale až přijde, odhalí to, co rozhodne o jejich další budoucnosti.

Ony to však nevědí, že je mezi nimi pět pošetilých, které si nevzaly olej do svých lamp. A pět z nich naopak prozíravých, opatrných a rozumných, které olej mají. Ovšem právě tahle okolnost rozhodne o tom, zda se vůbec na svatbu dostanou. Těm pěti nepřipraveným na chvíli jejich lampy možná zablikají, ale hned zhasnou, zkoušejí si tedy narychlo olej opatřit jeho nákupem, ale promeškají tím ženichův příchod i šanci dostat se na veselku. Zaskočilo je nejprve to, že ženich dlouho nejde, stejně jako to, že pak najednou přišel. Jde o podobenství, odložíme proto rovnou pochybovačné otázky: To se nemohly o olej rozdělit? Opravdu se „prozíravost“ a „neprozíravost“ projevila právě jen v té hliněné nádobce s olejem, kterou někdo měl a jiný ne? Proč se v tak radostný den ženich nenechal oblomit a pět opozdělých nakonec nevpustil dovnitř? Vždyť i nespravedlivý soudce (L 18) se nakonec nechal přesvědčit neodbytou vdovou.

Ženichovo tvrdé jednání nás vede k otázce, do které pětice patříme my? Právě to symetrické rozdělení na pět a pět ukazuje, že jde o dvě skupiny,

o dvě možnosti, dva způsoby, jak prožít život. O protiklad mezi připraveností a nepřipraveností. A jak to ohlašuje rozdělení těch dvou skupin hned zkraje: jde o protiklad nerozumnosti (pošetilosti, ba až hlouposti) a prozíravosti (rozumnosti, opatrnosti či chytrosti). Do které skupiny patřím?

Jsme zvyklí ptát se spíše na víru, laskavost, pokoru..., ale hloupost a rozumnost? A přece se protiklad hlouposti a chytrosti v Bibli objevuje v představě, jak je v životě důležité chytře žít a jak je možné naopak život prožít hloupě...

Prozíravé je takové jednání, které vede k cíli: něco chci – a buď na to jdu chytře a podaří se mi to, nebo na to jdu hloupě – a pak se mi to nepodaří. Chytrost nebo hloupost nějakého jednání však není hned zřejmá. Čím větší dílo, tím jsou často jeho jednotlivé fáze méně podobné tomu, jaký bude výsledek. Když si Noe budoval na souši archu, jeho současníci si mysleli, že se pomát. Smysluplnost, chytrost nějakého konání korunuje až to, jak vše nakonec dopadne.

Podobenství tak připomíná, že nestačí jen dobré chťení. Na svatbu vyrazilo deset družiček. Dobře dopadlo jen pět z nich. Rozdíl spočíval v malých nádobkách oleje. Co že je tedy tím olejem? Někdy se má za to, že jde o dobré skutky, které rozhodují o tom, kdo vejde a kdo ne. Jindy se myslí na víru – ona je tím olejem, který dává zazářit lampám našich životů – a otevírá cestu do Božího království.

Zkusme se v tom příběhu ale vrátit do chvíle, než vůbec družičky na svatbu vyrazily. Když odcházely

a vzaly s sebou svou nádobku – nebo právě nevzaly. Zde vznikl ten rozdíl. Ty chytré, které v příběhu dobře dopadly, ty prozíravé, které každého z nás dnes zvou mezi sebe, abychom se stali takovými jako ony, jsou ty, které nejen že počítají s ženichem, ale počítají i „samy se sebou“, se svým úkolem na chystané svatbě. Ty bláhové jsou na svatbě sice také, ale nepočítají s tím, že by právě ony svým dílem měly přispět k celkové oslavě. Vyrazily s ostatními, jsou k nerozeznání od připravených. Ale s ženichem prakticky nepočítají.

A tak se ve světle dnešního příběhu ptejme každý sám sebe, jestli počítám s přicházejícím Božím královstvím? Počítám s Pánem Bohem a jeho vůlí ve svých všedních dnech? Ale ze všeho nejvíce: Počítám s tím, že Bůh počítá se mnou a s mými dary a schopnostmi? Na mé lampě také záleží, na naší péči a snaze, na zásobách oleje. Bůh s námi počítá – počítáme s tím?

V tom je nezasloužená milost, že s námi Bůh počítá, že čeká na náš vklad. Proto také nemá smysl zlobit se v podobenství na těch pět družiček, které se o svůj olej nepodělily. Pán Bůh je zvědav na olej každého z nás, právě na ten jeho. Stojí o něj, stojí o to, abych právě já „svítil“ svým vlastním způsobem vstříc přicházejícímu ženichovi.

Jsou v Bibli jiné příběhy, které kladou důraz na to, že jedinec je součástí společenství. Ale jsou příběhy jako ten náš dnešní, které volají každého zvlášť, aby právě on a právě ona, abych právě já vykročil a žil nasměrován k Božímu království, počítal s ním a věděl, že v něm Bůh se mnou počítá. Amen.

Aleš Tomčík

Pane Ježíši Kriste, církev toužebně vyhlíží tvůj příchod. Ale ve svém čekání nejsme vytrvalí. Brzy se unavíme a citíme se prázdní, bez tvé moci a síly. Proto tě prosíme, naplň nás Duchem svatým, oděj nás moci z výsosti, at' naše světlo plane tobě vstříc. Chceme, at' naše lampy hoří a osvěcují každou temnotu a zákoutí našeho hříšného srdce. Nechceme, abys nás zastihnul nepřipravené. Probud' nás z našeho spánku a daruj nám ducha bdělosti a modliteb. Přimlouváme se za bratry a sestry, kteří jsou spolu s námi postaveni do služby, abychom byli světlem a solí tomuto světu. Prosíme za společenství našich sborů. Dej, at' nezaspíme v temnotě svých pochybností, neprodáváme v pohodlnosti svých zvyků. Prosíme tě za všechny kazatele tvého slova a za celou církev. Prosíme za všechny, kteří se domnívají, že už ztratili všechnu naději; modlíme se za ty, kteří už nic dobrého nečekají a na nikoho se netěší; prosíme za ty, kteří mají za to, že promarnili svůj život a že nejsou na tvůj příchod připraveni. Prosíme za ty, kteří se trápí. Pane, potěš zarmoucené, uzdrav nemocné, pozvedni klesající. Nechť světlo tvého evangelia svítí všem a ukazuje k nové budoucnosti, kterou jsi připravil. Kriste králi, na tebe čekáme. Tvé lásce se odevzdáváme. Amen.

tické školy. Navíc řecká verze Flavia Josepha poukazuje na „jistého Šimona, patřícího k řádu esejců“, který žil (zamlada) v posledních dnech vlády Archelaa, syna Herodova, a jeden ze slovanských dodatků se zmiňuje o „Šimonovi esejského původu, zákoníkovi“ jakožto současníkovi Jana Křtitele. V neposlední řadě podporuje tuto hypotézu sama perikopa. Jak poznamenává prof. Frank Moore Cross, „v Novém zákoně se vyskytují polemické úryvky, které lze snadno vysvětlit jako antiesejské“. Takto Matouš 5,43–45 napomíná kumránskou komunitu za jejich „nenávisť k nepřítelům“, Matouš 12,28 možná vznáší námitky vůči esejské escha-

tologii a Lukáš 14,21–24 snad pranýřuje soteriologickou výlučnost cenu'im. V podobném duchu může samotné Ježíšovo pomazání záměrně vyvolávat polemiku s přehnaným esejským odmítáním veškerých pozemských požitků. „Protože opovrhovali luxusem, nemazali si těla olejem,“ píše o nich Encyclopedia Judaica. „Olej považují za nečistý, a pokud se jím někdo nechťeně umaže, do čista se umyje, protože se domnívají, že je žádoucí mít kůži suchou.“ Tak to uvádí Flavius Josephus, který strávil několik let v esejském učení, zatímco Ježíš vytýká svému hostiteli Šimonovi: „Nepomazal jsi mou hlavu olejem, ona však vzácným olejem pomazala

mé nohy.“ (L 7,46) Skutečnost, že většina esejců praktikovala celibát a ostatní byli nadměrně cudní, a přitom Ježíši pomazala nohy „žena“, mohla antiesejský argument podtrhnout o to palčivěji. Dobročinnost považují esejci za tak zásadně důležitou, že jde o jedinou aktivitu, které se mohou oddávat bez omezení. „Obecně platí, že neudělají nic, aniž by jim to jejich nadřazení nařídili, ale dvě věci jsou veskrze na jejich rozhodnutí – osobní pomoc a dobročinnost; ze své vlastní vůle mohou pomoci každému člověku, který to potřebuje, anebo poskytnout nemajetnému jedinci jídlo.“ Tento dobře známý esejský důraz na dávání almužen a shovívavost mohl být

podobně námětem čtyř veršů v Markovi (14,4–7) a Matoušovi (26,8–11), popisujících (esejskou) reakci „jeho učedníků“ na „ztrátu“ oleje, který se mohl „prodat za mnoho peněz a ty dát chudým“; v reakci na to Ježíš pochválí dotyčnou „ženu“ a pokárá své vlastní učedníky: „Vždyť chudé máte stále kolem sebe, mne však nemáte stále“ (Mt 26,11). Marek, ve snaze rozvést tuto skutečnost, dodává (Mk 14,7): „... a kdykoli chcete, můžete jim činit dobře; mne však nemáte stále.“ Zatímco jsou tedy jak farizeové, tak saduceové nemilosrdně odsouzeni (Mt 3,7n; Mt 16,6.11n aj.) z důvodů, jejichž rozbor přesahuje možnosti této monografie, esejci se objevují

v Novém zákoně jen jednou, a sice zosobnění Ježíšovým přítelem, přičemž dvě z jejich zásad jsou vystaveny mírně kritice. Není divu. Jejich spřízněnost s nazarejci dalece překonává jejich názorovou různorodost a tato skutečnost také rozhodla o tom, že se mnozí z nich připojili k rané církvi.

V synoptické textuře lze najít značné množství dalších „skrytých hebraismů“. Mám v úmyslu některé z nich časem publikovat v naději, že mohou spolu s hebraismy uvedenými na předchozích stránkách podpořit hypotézu psaných hebrejských evangelistů. **Pinchas Lapide** (upraveno, zkráceno)

Připravme se diskutovat

Teologická konference o kněžském svěcení žen i o roli žen v postmoderně ve dnech 23. - 24. 11. 2017 na Husitské teologické fakultě Univerzity Karlovy v Praze ve spolupráci s Církví československou husitskou

V čísle 35 Českého zápasu z 27. srpna jsme se seznámili s vybranými poznatky knihy Žena v dějinách křesťanství (česky 2017) od Hanse Künga. Náhled do pozoruhodné studie nám pomohl postihnout široké kulturní souvislosti teologické otázky uplatnění žen ve službě Kristu. V předložených řádkách zúžíme svoje vidění na speciální otázku chápání církevní služby jako mateřské péče a otcovské formace, jak ji konal i teologicky promyšlel jeden z klíčových mužů dějin církve, apoštol Pavel. Jeho pochopení, odvozené od Boží přirozenosti lásky a svatosti a stvořitelského řádu člověka jako muže a ženy, tvoří fundamentálně teologický základ eklesiologických úvah o kněžské službě žen, jak ji chápe současná teologie ČČSH. V článku je řada odborných vazeb a výrazů. Prosím čtenáře o porozumění. Jeho tezovitý charakter je míněn jako východisko pro diskuse na konferenci a v církvi na vikariátech i v obcích.

Zdeněk Kučera

Žena vysvěcená optikou husitské teologie

Současné husitské bohosloví pojmenované „trojiční teologie prostého života“, chápe roli žen v postmoderní společnosti a s tím spojené kněžské svěcení žen jako součást pojetí církve Kristovy a jejího poslání v dějinách spásy. Naše eklesiologie vychází z dynamických zásad zjevení biblického Boha, exegetovaných současným vědeckým poznáním. Biblické principy vykládáme jako lineamenta živé víry optikou teologicko-filozofického personalismu v kriticky posuzovaném společenském, mentálním a duchovním obzoru a prostředí postmoderny.

V Ježíšově osobě se vlomilo Boží království do dějinné reality antického světa. V prostoru a čase kolem něho se uskutečnily prvky nebeské blaženosti, a tím relativizovaly společenské vazby antického světa. S tím souvisí, že v Ježíšově okruhu ženy hrají roli, jež je vyvazuje z antických patriarchálních vazeb (srv. např. Jan 20,1)

Ježíš Kristus povolal kruh učedníků, který po svém vzkříšení Duchem svatým obdařil, rozmnožil a zůstává s ním v místní obci i v celku (viz Základy víry, otázky 4,5). Kristus je velekněz (Žd 7,26) a na pravici Boží služebník pravé svatyně (8,1). Kristovu dynamickou – živou a působící přítomnost v církvi vyjadřuje symbol Krista -

hlavy a církve – jeho těla (Ef 21,23, Ko 1,18).

Novozákonní spisy připisují zvláštní poslání, a tím i postavení, apoštolům Petrovi (srv. Jan 21,15 nn., Lk 22,31) a Pavlovi (Sk 26,16nn). Svě působení Pavel odvozuje od pověření Vzkříšeným Kristem. Charakterizuje je (s nevyssloveným ohledem Boží přirozenosti Lásky a Moci) slovy 1 Te 2,7 „byli jsme mezi vámi laskaví, jako když matka chová své děti“ a jedním tahem dokresluje 1 Te 2,11 „víte přece, že jsme každého z vás jako otec své děti napomínali, povzbuzovali a zapřísahali.“ Pavlova služba, nesená něžnou láskou mateřskou i formativní otcovskou, vychází z Božího stvoření člověka k obrazu Božimu (Gn 1,27; 2,24) a jeho Ježíšova výkladu (Mt 19,4, Mk 10,6): naplněné lidství je ve dvou, v počtí života i v jeho průběhu.

Pavlovo pojetí služby v církvi v mateřské lásce a otcovském povzbuzování chápeme jako poukaz na lásku v Duchu Kristově (srovnej Pavel Ř 8,9; také Petr 1P 1,11) mající ontologickou váhu, platnost i institucionální vyjádření. Domníváme se – věříme právem – že v současném civilizačním paradigmatu je odpovídající formou Pavlova stanoviska vybavení žen kněžským svěcením.

Jsmo přesvědčeni, že takové stanovisko v současnosti odpovídá poslání ČČSH, vyjádřenému v pojmovém určení „Naplnit současné poznání a snažení mravní Duchem Kristovým.“

Symbol „kněžství Boží církve“ (srovnej Základy víry, ot. 344) vyjadřuje, že údobí obecenství církve Boží jsou povolání a vyvolení k účasti na obětním obecenství v jediné pravé oběti Ježíše Krista, a tím i k účasti na věčném životě a poslání zvěstovat o tom všem lidem.

Církev služby svého kněžství přenáší na způsobilé osoby svěcením kněžstva, jež dovršuje Duch svatý pověřením k službě (ZV 342). Antický i feudální řád rozdíl ve společenském uplatnění ženy definovaly jinak než v době moderny, když vznikla ČČS. Proto neproběhly dogmatické střety při vysvěcení první ženy v ČČSH. Řešily se otázky praxe a překonávaly předsudky měšťanské mentality.

Dnes kriticky reflektujeme náhled postmoderny na kariérní uplatnění ženy, partnerství a manželství i sexuální život. Metodou je setkání teologicky exegetovaných principů biblického zjevení s mentálními, společenskými i spirituálními prvky postmoderny a jejich odpovídající normativní výklad.

Zdeněk Kučera

S přibývajícím dnem podzimu těšily jsme se na svátek sv. Martina. To nám maminka nebo tatínek kupovali jako pochoutku „martinské podkovy“ - pečivo zvláštní chuti, více perníkové, podoby rozpláclého rohlíku, nadívané marmeládou nebo povídky. Tehdy jsme se také těšily na první sníh (jestliže nenapadl někdy již v říjnu), neboť podle pranostiky sv. Martin přijíždí na bílém koni (přináší sníh). Já jsem jednou měl obzvláštní štěstí. Stál jsem na lavici u okna (dokud jsme byly menší a chtěly víc vidět ven, stoupaly jsme si na lavici, ovšem bosé, nikdy ne v botách) a díval jsem se ven, směrem k Žáduši. Byl jsem tehdy rozmrzelý - sv. Martin tu a sníh nikde. Netrvalo však dlouho a tu jsem spatřil, jak od loužnického pyramu k Držkovu sv.

Martin jede. (Tehdy nebylo Žáduší tak zarostlé jako nyní a na silnici držkovskou jsme pěkně viděli.) Seděl na bílém koni, na sobě měl bílý vlající plášť a na hlavě se mu občas zatřpytila buď „zlatá“ nebo „stříbrná“ helma - ano, byl to sv. Martin, takový, jakého jsem vídával na obrázcích. Hned jsem zavolal k oknu přítomného tatínka, ale to jsem neměl dělat, protože mne vyvedl z velkého omylu. Nebyl to sv. Martin, ale nějaký Vratík Šídů, nebo tak nějak se jmenoval, který sloužil u husarů nebo kyrysníků, a tak se o dovolené projížděl po okolí. No, neví, sníh ještě ten den padat začal.

Kamil Hnídek: Vzpomínky na Kopaň

Taizé, spiritualita vzdáleně blízká

Nadchází čas, kdy se každoročně v České republice koná velké množství modliteb se zpěvy z Taizé. Snad je to dáno touhou po blízkosti s touto formou spirituality nejen během letních návštěv mladých v této francouzské ekumenické komunitě, ale i doma.

Tato modlitební ztišení se konají i v našich sborech. Je tak vidno, jak síla a spiritualita Taizé rezonuje s duchovní touhou mladých i dospělých v naší církvi. Ticho, hudba, vnitřní meditace, jednoduchost, solidarita, důvěra. To vše je cítit v Taizé, kosmopolitní vesničce, na první pohled tak nenápadné kdesi uprostřed Burgundska. Letos v létě se také naši mladí i starší mladí vydali na společnou cestu objevit či si připomenout zázrak tohoto společenství. V autobuse společně s mladými z církve evangelické, katolické a bratrské prožili společenství důvěry a přátelství. Jeden z nejmladších účastníků této cesty Jerguš Dovala (14) napsal: „Pro mě, i pro ostatní, kteří byli v Taizé poprvé, to byl zážitek na celý život. Když mě organizátoři zvali na tuto společnou cestu, tak říkali, že se pobyt na tomto místě slovy nedá popsat. Bylo tam opravdu skvěle. Překvapily mě modlitby a bohoslužby, které byly meditativní, originální a doprovázené krásnými zpěvy. Absolvovali jsme zajímavé workshopy, setkání s bratry z komunity a biblické úvody. Pro mne bylo největším zážitkem setkání s bratrem Aloisem - představeným této komunity a nástupcem bratra Rogera. Naši organizátoři měli nakonec pravdu. Slovy se tady skutečně nedalo nic popsat. Platilo to hlavně v kostele, tam vůbec nešlo o slova, většinu dokázalo vyjádřit ticho = SILENCE. Moc děkuji za tuto zkušenost a už se těším na příští rok, kdy doufám pojedeme opět.“ Kéž tedy tato duchovní posila povzbuzuje naše řady i nadále. Příležitosti je nejen pobyt přímo ve Francii, ale i setkání, která se nám přibližují i více geograficky.

Brzy nás v České republice čekají také Dny důvěry, které pravidelně po dvou letech hostí vždy některé z českých měst. Tentokrát se konají v 17. - 19. listopadu v Českých Budějovicích.

A lákavou nabídkou je také Setkání mladých na přelomu kalendářních roků, kde se každoročně setkávají desetitisíce mladých křesťanů. Tento rok bude v Basileji, městě na hranici tří států, kde místní jsou zvyklí běžně překračovat hranice a symbolicky tak naplňují to, z čeho často máme jako lidé strach, ale co je výzvou nejen Taizé pro současnost. Překračovat hranice - zemí, komfortu, známého prostředí - směrem k lidem a směrem k Bohu.

Irena Marková, Jerguš Dovala

Za týden po Dušičkách, když babička děti budila, oznamovala jim, že přijel svatý Martin na bílém koni. Děti rychle vyskočily z postelí, běžely k oknu - a hle, všude bílo. Na stráni po zeleném listu ani památky, ani na vrbách u řeky, na olších u potoka. V lese jedině zelenaly se jedle a smrky, ale větve jejich byly pod tíží sněhu dolů shýbené. Na jeřábu, který stál blíž stavení a na němž viselo několik zmrzlých struček, seděla vrána a drubež na dvoře stála tiše a dívala se s podivením na tu novotu. Jen vrabci skákali vesele po záspí, sbírajíce ještě, co byly slepice ležet nechaly. Kočka vracejíc se z lovu oklepávala při každém kroku tlapy a rychle pospíchala na pícku. Psi ale, zarousaní po kolena, vesele se proháněli ve sněhu. „Sníh, sníh, to je dobře, budeme jezdit na saních,“ zavejskly si děti, vítajíce zimu, která jim přinášela zase jiných radostí. Svatý Martin přinesl jim dobré rohlíky a po svatém Martinu držely se dračky.

Božena Němcová: Babička

Zprávy

Účastníci setkání v Taizé (článek na str. 3)

Koncerty v Michli

Sbor Alberta Schweitzera CČSH (U Michelského mlýna 124/27, Praha 4 - Michle) zve:

- 25. 11. v 17 hodin: Průřez klasikou hudbou – P. Kamenická (zpěv), P. Hladík (zpěv), J. Hermanová (zpěv), L. Pokorná a P. Pokorný (housle), P. Tvrdek (varhany)
- 2. 12. v 17 hodin: Koncert dětí a mládeže (piano, klarinet, violoncello, varhany, píšťaly)
- 10. 12. v 17 hodin: Pěvecký koncert s klavírním doprovodem - M. Šustrová (soprán), I. Šatylovovala (alt), P. Michálek (tenor), V. Jelen (bas), Z. Procházková (klavír) JK

Meditační úterky v Modřanech

Oddíl Řemdiň zve na meditační úterky, naučně-etický workshop. Seznámíte se s relaxací a meditací, jichž lze využít při zvládnání náročných situací. Vhodné pro děti i dospělé.

- 21. 11. Work-life balance aneb sladování osobního a pracovního života

- 5. 12. Poezie aneb jakou melodii má moje duše
 - 19. 12. Inspirace komunitou z Taizé
- Vždy od 16 h. Společenská místnost NO Modřany, Dolnocholupická 520/63, Praha 12 - Modřany. Účast prosím potvrďte nejpozději den předem na tel.: 732 655 068 anebo akamarytova@email.cz. AK

Program vršovického divadla Mana

- 12. 11. (19.30 h) - Poručík z Inishmoru
- 13. 11. (19.30 h) - Reynek/Slova a obrazy z Petrkovy
- 17. 11. (19.30 h) - „Vršovice jsou zlatý,“ řek’ tatínek
- 18. 11. Noc divadel - 19 h - Miluji tě jak po smrti, 22.30 h - Nesmrtelní 2095, 23.30 h - Půlnoční prohlídka
- 19. 11. (17 h) - Mořský svět
- 20. 11. (19.30 h) - Peklo, Dantovské variace
- 21. 11. (18.30 h) - V majáku red

Děti dětem v Pardubicích

NO CČSH v Pardubicích pořádá společný koncert dětských pěveckých sborů „Děti dětem“. Koncert se koná 14. 11. od 17.30 h v Husově sboru v Pardubicích. Výtěžek bude věnován na pomoc Adámkovi Vyčítalovi. Účinkují dětské pěvecké sbory: Zpěváčci, Pramínek, Slaviček. JR

Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí

pondělí 13.11. 2017, 20.00
PRAGUE BRASS ENSEMBLE
From Baroque to Jazz
Aleš Bárta - varhany
J. S. BACH, A. DVOŘÁK, F. LISZT, G. GERŠWIN

úterý 14.11. 2017, 17.00
Jan Kalfus - varhany
Yvona Škvárová - mezzomezzosoprán
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

středa 15.11. 2017, 17.00
Josef Popelka - varhany
Miroslav Lopuchovský - flétna
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, G. PH. TELEMANN, M. MARAIS

čtvrtek 16.11. 2017, 17.00
SAINT NICHOLAS CHAMBER SOLOISTS
Michal Hanzal - varhany
Martina Bauerová - soprán
František Bílek - trubka
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, C. SAINT-SAËNS

pátek 17.11. 2017, 17.00
Zuzana Němečková - varhany
Věra Likérová - soprán
G. CACCINI, J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART

pátek 17.11. 2017, 20.00
VIVALDI ORCHESTRA PRAGA
Václav Návrat - barokní housle
A. VIVALDI, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

sobota 18.11. 2017, 17.00
Josef Popelka - varhany
Vladimír Frank - housle
G. F. HÄNDEL, L. VAN BEETHOVEN, W. A. MOZART, A. CORELLI

sobota 18.11. 2017, 20.00
CONSORTIUM PRAGENSE ORCHESTRA
Yvona Škvárová - mezzomezzosoprán
Miroslav Laštovka - trubka
J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART, N. PAGANINI

neděle 19.11. 2017, 17.00
Josef Kšica - varhany
Tomáš Jindra - bas
J. S. BACH, F. SCHUBERT, A. DVOŘÁK, G. VERDI

neděle 19.11. 2017, 20.00
RADIO SYMPHONY COLLEGIUM
Marek Zvolánek - trubka
A. DVOŘÁK, M. RAVEL, W. A. MOZART, A. VIVALDI

Placená inzerce

Slavnost světla spojená s uvedením nových pěti zvonů

Srdčně vás zveme do Sboru kněze Ambrože v Hradci Králové 17. listopadu 2017 v 17.00 na Slavnost světla v Den boje za svobodu a demokracii, při které vyjádříme Pánu Bohu svou vděčnost za čas náboženské i politické svobody, který se před námi v roce 1989 otevřel. Budeme se však také zamýšlet nad tím, zda jsme nejen navenek, ale i vnitřně svobodnými lidmi ochotnými dělat něco pro to, aby i dnes pravda a láska vítězila nad lží a nenávistí. Čas svobody, ve které nyní žijeme, nám také umožnil pustit se Pánu Bohu k chvále a lidem pro radost do díla, které má a věříme, že i v budoucnu bude mít přesah pro širší než jen církevní společenství. Při letošní slavnosti bude bratrem patriarchou ThDr. Tomášem Buttou uvedena další pětice zvonů Královéhradecké koncertní zvonohry. Celkový počet odlišných zvonů tak dosáhne již kulaté čtyřicítky. Tři zvony ponosou jména tří osobností ze sedmadvaceti popravených na pražském Staroměstském náměstí 21. června 1621 po porážce stavovského povstání: první jméno Václava Budovce - bratrského šlechtice, který se zasloužil o vydání Majestátu císaře Rudolfa II. „O náboženské svobodě“, druhý jméno Kryštofa Haranta - spisovatele, diplomata, cestovatele a hudebníka, a třetí jméno Jana Jesenia - lékaře, který v r. 1600 provedl v Praze první veřejnou pitvu v českých zemích a r. 1607 byl zvolen rektorem univerzity. Čtvrtý zvon ponese jméno časlavského duchovního podobojí Matouše Ulického, umučeného a popraveného 11. září 1627, a pátý zvon jméno Jiřího Třanovského, evange-

lického kazatele, básníka a spisovatele, který po Bílé hoře odešel na Těšínsko a později na Slovensko, kde vydal své nevýznamnější dílo - evangelický zpěvník Cithara sanctorum. Některé jeho písně se dodnes zpívají a jedna zazní i při této Slavnosti světla. Do plánované padesátky nám tak nyní zbývá již posledních deset zvonů, které ponosou jména těchto osobností: Josef Dobrovský, Stanislav Vydra, Antonín Marek, Bernard Bolzano, Karel Farský, Matěj Gorazd Pavlík, Jan Opletal, Milada Horáková, Přemysl Pitter a Jan Palach. Některé z těchto zvonů (Karel Farský a Matěj Gorazd Pavlík) již našly své dárce, ale věříme, že brzy je najdou třeba i mezi vámi, čtenáři tohoto článku, také všechny zbývající. Ceny těchto posledních zvonů se pohybují v rozmezí od 38 115 do 37 510 Kč, ale vítáme samozřejmě i menší příspěvky, které je možno zaslat na transparentní účet Náboženské obce CČSH v Hradci Králové č. 4862517001/5500 pod variabilním symbolem 329. Máme tak dobrou naději, že během příštího roku se budeme moci opět sejít k jejich slavnostnímu uvedení.

Tím však samozřejmě nebudeme u konce s prací na zvonohře, neboť nás ještě bude čekat zhotovení srdcí, konstrukce, mechaniky, hracího stolu, automatického hracího systému a kabiny pro hráče. O tom však zase více někdy příště. Nyní se pojdte společně s námi radovat a také si vyprosít sílu k další cestě!

Františka Klásková, královéhradecká farářka;
Štěpán Klásek, emeritní biskup;
Pavel Pechanec, královéhradecký biskup CČSH
Na obrázku voskový model jednoho ze zvonů

Události na Vinohradech

• **Tradiční modlitba z Taizé**
Tradiční modlitba se zpěvy z Taizé – Slavnost světla se koná v neděli 12. 11. 2017, a to od 19.30 h ve vinohradském sboru.

• **Krabice od bot – humanitární sbírka**
Husův sbor Vinohrady se i letos zapojuje do akce Krabice od bot jako sběrné místo. Dárky pro děti z chudých rodin k nám můžete nosit vždy v úředních hodinách: úterý a středa 9-15, čtvrtek 12-18, pátek 9-12 h. Probíhá od 13. 11. do 8. 12. Více informací naleznete na www.krabiceodbot.cz.

• Listopadový filmový klub – Nebe nad Berlínem

Filmový klub při NO Vinohrady zve na projekci filmu Nebe nad Berlínem – příběh o neviditelných a nesmrtelných andělech, kteří osídíli Berlín, naslouchají myšlenkám jeho lidských obyvatel a utěšují ty, kteří jsou v nesnázích. Promítání proběhne ve čtvrtek 16. 11. ve Farského sále na Dykové 1, Praha 10, od 19 h. Po projekci diskuze.

• **Studentská bohoslužba**
29. 11. od 19 h. Káže doc. Jiří Vogel (proděkan a vedoucí katedry systematické teologie HTF UK)

Více informací na www.hs-vinohrady.cz OK

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Podobenství o deseti družičkách

Které z následujících vět ze známého podobenství (Matouš 25,1-13) jsou pravdivé a které ne? Na vašem rozhodnutí závisí výběr správných písmenek do tajeňky.

- Družičky měly za úkol čekat na ženicha a svítit lampami. ANO (B) NE (D)
- Do lamp se ke svícení používal olej. ANO (D) NE (E)
- Tři družičky si oleje vzaly zásobu, zbylých sedm si však žádný olej nevzalo. ANO (S) NE (Ě)
- Ženich dlouho nešel, a proto dvě družičky únavou usnuly. ANO (M) NE (T)
- Když konečně ženich přicházel, ostatní družičky mu šly naproti, ale ty dvě spící tam nechaly. ANO (I) NE (E)
- Družičkám, které neměly olej, začaly lampy hasnout. ANO (T) NE (H)
- Poprosily o něj ty, které olej měly. ANO (E) NE (J)
- Tyto družičky se s nimi ochotně rozdělily. ANO (E) NE (D)
- Na svatbu se jich tedy dostalo osm. ANO (O) NE (Y)

(Řešení z čísla 44: Miluj Hospodina, Boha svého, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí. Miluj svého bližního jako sám sebe.)
Jana Krajčírková

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wucherlova 5, 160 00 Praha 6
Redakce: Vedoucí redaktorka ThDr. Klára Břeňová, redaktori: PhDr. Václav Drašnar, Mgr. Ervín Kukuczka, grafik: Milan Udržal; tel.: 220 398 107, e-mail: cesky.zapas@ccsh.cz
Redakce si vyhrazuje právo na úpravy a krácení příspěvků. Tisk: Grafotechna, distribuce: A.L.L. production s.r.o., Ve Žlábku 77, 193 00 Praha 9 - Horní Počernice
Předplatné: Mgr. J. Wendlíková, tel.: 220 398 117, e-mail: prodejna.blahoslav@ccsh.cz. Reklama: tel. 220 398 117

